

VAŠE PRAVO KOD NASILJA KOD KUĆE

Policijske,
krivičnopravne
i građanskopravne
mogućnosti
zaštite

BIG KOORDINIERUNG

Kod nasilja kod kuće · Pomoć za žene i njihovu decu

Serbisch

BIG HOTLINE

BIG KOORDINIERUNG

BIG e.V.

BIG PRÄVENTION

Durlacher Str. 11 a
10715 Berlin
Telefon 030-61 70 91 00
Telefax 030-61 70 91 01
mail@big-koordination.de
www.big-koordination.de

Berlin, 2010.g., 8. aktualizovano izdanje
Objavlivanje ove brošure usleđuje sa
prijateljskim podsticanjem ustanove
Stiftung Deutsche Klassenlotterie
(Zadužbina Nemačke klasne lutrija) Berlin
Izdato od strane BIG Koordinierung.

Nasilje protiv žena dešava se pretežno u navodno zaštićenom prostoru svoja četiri zida, dakle „kod kuće“.

Svaka 4. žena u Nemačkoj je pogođena nasiljem kod kuće, to znači telesnim i/ili seksualnim nasiljem različitog intenziteta, od strane sadašnjeg ili ranijeg životnog partnera. To je rezultat reprezentativnog ispitivanja Saveznog ministarstva za porodicu, seniore, žene i omladinu (2004.g.), kod koga je upitano više od 10.000 žena. Nasilje vrše pretežno muškarci i ono ima kao posledice delom teške povrede.

Takođe i muškarci mogu biti pogođeni nasiljem u partrestvima. Najviše dela nasilja na muškarcima počinjava se od strane drugih muškaraca ili u javnim prostorijama.

Najmanje u svakom drugom slučaju deca doživljavaju nasilje na majkama. To doživljavanje ima uvek posledice na dete i predstavlja ugrožavanje dobrobiti deteta. Doživljaji nasilja dece dovode delom do znatnih uticaja na teleseni, duhovni, emocionalni i socijalni razvoj. Pod određenim uslovima, n. p. kod teških nasilja ili kod vrlo male dece, može doći i do traumatičnih oštećenja. Zbog toga su brza okončanja nasilnih situacija i uvođenje obimnih mogućnosti zaštite za žene i decu od velikog značaja.

Ako Vi u svom partnerstvu, braku ili porodici doživljavate nasilje, imate pravo, da se branite protiv toga. Nasilje se manifestuje na taj način, ako Vas je neko zlostavljao, tukao, povređivao, zatvarao, držao Vas u zarobljeništvu, pretio Vam, primoravao Vas na seksualne radnje, silovao Vas, uznemiravao Vas, pratio Vas (stalking)/ili to čini ili ako je neko zlostavljao Vašu decu ili ih seksualno zloupotrebljavao/ili to čini.

Vaš muž/partner počinjava telesnim i seksualnim nasiljima kao i stalking-om krivične radnje, koje proganjaju policija i pravosuđe (n. p. telesna povreda, oduzimanje slobode, krivična dela protiv seksualnog samoopredeljenja).

Ovom brošurom mi kao stručne osobe za socijalne stvari, za zdravstvo, za pomoć omladini ili kod vlasti, obraćamo se u prvom redu Vama kao pogođenoj osobi ali isto tako Vama kao srodniku, susedu/ki.

Mi želimo da Vas informišemo o Vašim pravima, kako možete da se branite od nasilja kod kuće i da štitite sebe i svoju decu od daljih nasilja.

U 1. delu brošure mi Vas informišemo o mogućnostima policije, da interveniše u cilju Vaše zaštite od nasilja i o merama, koje Vi sami možete preduzeti za sopstvenu sigurnost i sigurnost svoje dece.

U 2. delu nalazite objašnjenja, kako se dolazi do krivičnog postupka, koju ulogu Vi igrate i koja prava imate kao svedokinja u tom postupku, i gde možete dobiti dalju pomoć ili gde se možete posavetovati.

U 3. delu ova brošura Vas informiše o Vašim građanskopravnim mogućnostima, da biste se zaštitili od daljih nasilja Vašeg muža/partnera. Vi saznajete, n.p. kako možete postići kod suda zabranu kontakta i približavanja za počinitelja, ili zabranu korišćenja zajedničkog stana za ovoga.

Šta je nasilje kod kuće?

Kao "nasilje kod kuće" označavaju se (nezavisno od mesta počinjenja/ takođe i bez zajedničkog mesta stanovanja) krivična dela nasilja među osobama u partnerskom odnosu,

- koji za sada postoji,
- koji se nalazi u stanju razrešenja ili
- koji je razrešen

ili

- među osobama koje stoje u srodničkom odnosu, ukoliko se ne radi o krivičnim delima na štetu dece.

Nasilje kod kuće (takođe i posmatrano nasilje) predstavlja ugrožavanje dobrobiti deteta.*

* Zajednička definicija na osnovu iskaza uprave Senata za unutrašnje poslove i sport/uprave Senata za pravosuđe 10/2001

Policajska zaštita

U berlinskoj policiji rade iskusne/i i školovane/i službenice/službenici za slučajeve nasilja. Policija se može dobiti besplatno na broj telefona **110**, 24 sata.

Ako pozivate policiju: saopštite

- da li, od koga i čime ste akutno ugroženi,
- da li, od koga i čime ste povređeni.

Ako počinitelj nije više prisutan, saopštite policiji,

- da li Vam neposredno dalje pretila opasnost,
- da li on poseduje oružje.

Posle toga se odlučuje, da li će policija s posebnom hitnošću doći k Vama.

Dok policija ne dođe, sklonite se na sigurno mesto n. p. odlaskom k susedu, u radnje, ili osigurajte se u sopstvenom stanu.

Saopštite policiji, gde Vas može naći.

Kad policija dođe, bićete saslušani odvojeno od počinitelja nasilja i možete objasniti svoju situaciju. Vi možete sa decom napustiti mesto počinjenja dela sa zaštitom od strane policije, da biste

- se sklonili na sigurno mesto (n. p. u utočište za zlostavljane žene [Frauenhaus]).
- pošli na medicinsko zbrinjavanje/lečenje ili
- dokumentovali povrede i tragove dela nasilja.

Ako se nalazite u akutnoj situaciji ugroženosti ili se već dogodilo krivično delo,

- predstavite detaljno policiji šta se dogodilo, da bi mogle da se preduzmu odgovarajuće mere za Vašu zaštitu i gonjenje počinitelja krivičnog dela,
- izveštavajte i o nevidljivim ili ranijim povredama,
- navedite po mogućnosti svedoke,
- predajte policiji eventualno predmet kojim je počinjeno delo.

Policija može da naredi počinitelju da napusti stan, da mu oduzme ključeve i da mu zabrani dalji pristup u stan. Ova naredba i zabrana pristupa u stan mogu da traju do 14 dana, ako postoji opasnost, da počinitelj ponovo počinjava nasilje prema Vama i/ili Vašoj deci. Osim toga policija može da zabrani počinitelju da se približava Vama i/ili Vašoj deci i da stupa sa Vama u kontakt. Ova zabrana može da važi i za više dana i da se odnosi na mesta, na kojima Vi morate da se zadržavate (n. p. radno mesto, obdanište za decu, škola).

Policija ima takođe mogućnost, da počinitelja privremeno stavi u pritvor, ako se akutna opasnost ne može otkloniti na drugi način. Da biste mogli da saznate, kad će Vaš partner biti otpušten, saopštite policijskim službenicama/službenicima, gde Vas mogu nazvati.

Sa daljim pitanjima u pogledu Vaše zaštite, pravnih mogućnosti i daljeg podsticanja možete se sami obratiti na BIG hotline (vidi koverat). Ako želite da Vas pozovu saradnice BIG hotline, policija može – sa Vašom saglasnošću – da prosledi dalje Vaš broj telefona BIG hotline. Preporučuje se (takođe i ako nije došlo do intervencije policije) podnošenje zahteva za dugoročno delujuće građanskopravne mere shodno Zakonu o zaštiti od nasilja, n.p. dodeljivanje zajedničkog stana Vama i zabrana približavanja i kontakta za duže vreme (vidi deo „Građanskopravne mogućnosti“).

Vi podnosite prijavu policiji

Policija je obavezna da prima prijave. Ove mogu podneti policiji n. p. (usmeno ili pismeno) susedi, članovi porodice, a možete ih i Vi sami podneti. Policija Vam uzima pri tome lične podatke. Vi imate kod naročite ugroženosti pravo, da umesto svoje adrese stanovanja navedete neku drugu adresu, na kojoj Vas policija može naći. To može biti adresa neke advokaticе/nekog advokata, neke prijateljice, Vašeg radnog mesta, neke institucije za pružanje pomoći i sl.

Kod prijave navedite, šta Vam se desilo. Vi dobijate od policije „Informativni list (Merkblatt) o pravima kao povređene ili oštećene osobe u krivičnom postupku“ i broj slučaja koji se vodi kod policije.

U daljem toku stvari primate poziv sa terminom za saslušanje kao svedoka, jer su Vaši navodi preko potrebni za produženje policijskog istražnog postupka. Ako ste sprečeni, možete rano ugovoriti novi termin. Vi se pre tog termina možete posavetovati u nekom savetovalištu ili kod advokata. Po pravilu je takođe

moguće, da Vas kod saslušanja zastupa neka osoba Vašeg poverenja ili da Vas prati neka advokatica/neki advokat. Ova/ovaj sme biti prisutna/an prilikom Vašeg saslušanja.

Ako ste sa počiniteljem u srodstvu, vereni, u braku, u srodstvu po tazbini ili vodite upisano životno partnerstvo, imate pravo odbijanja svedočenja. To znači, Vi možete u svako vreme da se odlučite, da ne dajete iskaz. Akta se čuvaju nekoliko godina. Ako se kasnije odlučite, da ipak želite da date iskaz, postupak se mora ponovo pokrenuti.

Ako budete posle podnošenja prijave ponovo tučeni, ucenjivani i/ili Vam se preti, to bi trebalo hitno da saopštite advokatici/advokatu, policiji, državnom tužilaštvu i sudu.

Samo ako prepadi Vašeg (bivšeg) partnera budu poznati, može Vam se pružiti pomoć!

Važno:

- Izveštavajte od samog početka o svim dosadašnjim delima nasilja/pretnjama od strane supruga/partnera.
- Saopštite, ako strahujete od daljih nasilja protiv Vas, Vaše dece ili drugih osoba, koje žele da Vam pomognu.
- Navedite sve osobe, koje su nešto vidle ili čule ili bi (mogle) videteti ili čuti o počinjenju dela.
- Podnesite – ako je moguće – lekarsko uverenje o povredama i posledicama ovih (takođe i starije).
- Vodite zapisnik kao podsetnik o ispadu ili o ispadi-ma. Upišite pri tome tačne okolnosti (datum, vreme, svedoke), dalje pretnje i primene nasilja. Vaši spisi Vam pomažu u kasnijem sudskom procesu. Ako ste pretrpeli povrede, oslobodite već kod podnošenja prijave svoju lekarku/svog lekara od obaveze ćutanja. Odgovarajući obrazac uručiće Vam policija.

Medicinsko lečenje i lekarske potvrde

Ako ste povređeni, trebalo bi da se lečite kod lekarke/ lekara svog poverenja. Kod nasilja kod kuće i seksualnih nasilja trebalo bi neposredno posle dela da odete u bolnicu ili k lekarki/lekaru, da biste dokumentovali povrede (ako je moguće pomoću fotografija) i osigurali tragove. Pri tome je važno, da se perete tek posle tog pregleda, čak i ako je to vrlo neprijatno. Dalje predmete, odeću i veš, koji nose tragove nasilja, trebalo bi da sačuvate u papiru (kesama) i da ih predate policiji. Nastojte u svakom slučaju da Vam se povrede pismeno potvrde. Takve potvrde su vrlo važne za siguranje dokaza u krivičnom postupku. O daljem toku krivičnog postupka vidi str. 10.

Vi se odlučujete da napustite stan

Kad Vi sami ili sa decom napuštate stan, možete neprekidno, 24 časa, dobiti zaštitu i smeštaj u utočistu za zlostavljane žene (Fauenhaus) ili u nekom stanu koji služi kao pribežište (vidi adrese na kraju sveske). **Obezbedite dostupnost za Vašu poštu!** Odatle možete podneti zahtev porodičnom sudu za dodelu prava određivanja boravišta za decu (ili prava vođenja brige o deci).

Ponesite sa sobom kod napuštanja stana svoje lične stvari, kao

- legitimaciju/pasoš za Vas i decu
- rodni list/venčanicu
- kartu za zdravstveno osiguranje za Vas i decu.

U ovo mogu takođe da spadaju:

- dokumenti o pravu na boravak
- ugovor o najmu stana
- ugovor o radu/rešenje o penziji
- odluka centra za posredovanje rada ili ureda za socijalno staranje
- odluka o pravu vođenja brige
- papiri u vezi bankovnog računa
- lekovi
- lične stvari za Vas i decu (odeća, artikli za higijenu, igračke, školske torbe, dnevnik ...)

Ako bi Vam kasnije bile potrebne lične stvari iz stana, policija može – kod daljeg postojanja opasnosti – da Vas prati pri odlasku u stan, da bi Vas štitila.

Prijava i zabrana davanja obaveštenja o Vašem novom stanu

Na osnovu Berlinskog zakona o prijavi, Vi morate da prijavite novi stan uredu za prijavu građana u roku od 14 dana. Ako se razdvajate od nasilnog partnera, selite se u drugi stan ili u utočište za zlostavljane žene i tu strahujete od dalje pretnje i vršenja nasilja s njegove strane, možete podneti zahtev za zabranu davanja obaveštenja kod ureda za prijavu građana.

Kako podnosite zahtev za zabranu davanja obaveštenja?

Odgovarajući formular dobijate u utočistu za zlostavljane žene, u stanu koji služi kao pribežište ili u savetovalištu. Vi možete i sami da napišete bezformalni zahtev. U njemu morate da navedete svoje ime, imena dece, podatke o rođenju i novu adresu. (Ako dolazite iz neke druge Savezne Pokrajine, trebalo bi što pre da podnesete zahtev za zabranu davanja obaveštenja i u mestu iz koga dolazite.)

Pokrajinski ured za stvari građana i javni red mora da proveriti, da li je zabrana davanja obaveštenja za Vas zakonita. Zbog toga je neophodno, da obrazložite, zbog čega Vam je ona potrebna. Po tom pitanju možete n.p. da napišete, ko Vam pretil, šta Vam je učinjeno ili zaprećeno, koje povrede ili štete su već nastale, u kom periodu se to događalo, čega se konkretno bojite itd. Posle provere od strane Pokrajinskog ureda za stvari građana i javni red, može se desiti, da budete zamoljeni, da pribavite dalje dokaze. Kao dokazi važe n.p.: lekarsko uverenje, potvrda svedoka, broj postupka krivične prijave.

Ako nemate takve dokaze, možete se informisati u nekom od savetovališta o daljem postupanju (vidi deo sa adresama). O uspostavljanju zabrane za davanje obaveštenja i trajanju ove (n.p. 1/2 godine, 1 godina) bićete pismeno informisani. Vodite računa o navedenom roku; posle toga zabrana davanja informacija

ističe automatski. O produženju morate prema tome blagovremeno sami da mislite. Neophodno je da onda saopštite Pokrajinskom uredu za stvari građana i javni red, da još uvek i od čega postoji opasnost.

Takođe je neophodno, da podnesete zahtev za pravo određivanja boravka za decu. Inače zabrana davanja obaveštenja u korist dece ne može se dalje održati. Bez toga je, međutim, moguće da se sazna Vaše mesto boravka.

Kako deluje zabrana davanja obaveštenja?

Čim ste dobili zabranu davanja obaveštenja, Vaša nova adresa se prosleđuje samo vlastima (sud, ured za omladinu itd.). Kod upita privatnih osoba ili firmi bićete pismeno obavešteni i upitani, da li se Vaša adresa sme dalje dati ili da li bi davanjem obaveštenja osobi koja je podnela upit nastala opasnost za Vas. Vi morate na taj upit bezuslovno da odgovorite u navedenom roku. Ako ne želite, da se Vaša adresa dalje daje mestu upita, morate da obrazložite, zbog čega bi to moglo biti opasno za vas; event. se preporučuje, da sami stupite u kontakt sa upitnicima, da biste sprečili dalje davanje adrese. Ako se ne javite, Pokrajinski ured za stvari građana i javni red odlučuje, da li će Vaša adresa biti dalje data.

Krivični postupak

Posle policijske istrage pismena sa Vašom prijavom se predaju državnom tužilaštvu. Ovde se proverava, da li su ispunjeni uslovi za podizanje optužbe.

Posle istražnog postupka postupa se dalje kako sledi:

Obustava/završetak postupka

Državno tužilaštvo obustavlja postupak, ako dokaze ne smatra dovoljnim za osuđivanje. Protiv obustave možete podneti žalbu. Vi se možete informisati o

tome kod nekog od savetovališta (vidi deo sa adresama), koja daju besplatno pravne savete.

Podizanje optužbe/kaznena naedba

Ako su dokazi državnom tužilaštvu dovoljni, ono podiže optužbu kod nadležnog suda ili podnosi zahtev za izdavanje kaznene naredbe. Kaznenom naredbom sud može osuditi počinitelja bez sudske rasprave u pismenom postupku na novčanu kaznu ili na uslovnu kaznu lišenja slobode. Onda je sudski postupak završen. Vi ćete biti o tome informisani, ali možete sa Vaše strane kao žrtva krivičnih dela pismeno upitati državno tužilaštvo. Vi možete već i kod policije da podnesete zahtev, da budete informisani o ishodu postupka.

Tok sudskog postupka

Sud odlučuje da li će dopustiti optužbu i određuje termin za glavnu sudsku raspravu. Na ovu se pozivate Vi kao svedokinja, sve/i dalje/i svedokinje/ci i počinitelj.

Po pravilu ona se održava u roku od godine dana posle podnošenja prijave. Na glavnoj raspravi morate još jedanput dati opširan iskaz, pošto sud samo na osnovu usmenog predstavljanja stvari svih učesnika na glavnoj raspravi sme da odlučuje. Sud, državno tužilaštvo, a takođe i optuženi i njegov/a branitelj/ica mogu Vam postavljati dalja pitanja. Ako biste se odlučili da nedajete iskaz, dakle da koristite pravo odbijanja svedočenja, sud nesme više uzimati u obzir Vaše ranije iskaze. To će onda voditi – ukoliko ne postoje dalji dokazi – do rezultata, da će počinitelj biti oslobođen i da neće biti kažnjen. Molim Vas da obratite pažnju na sledeće: ukoliko se optuženi ne nalazi u istražnom zatvoru, on može slobodno da se kreće u sudskoj zgradi. Ako se bojite susreta sa njim, možete do iskaza čekati u zaštićenoj sobi za svedoke. Informišite se prethodno kod suda (broj telefona je naveden u dopisu za poziv) i obratite se službenom mestu za staranje o svedocima (vidi deo sa adresama). U sudskoj sobi optuženi je principijelno prisutan. Za vreme Vašeg saslušanja on može pod određenim uslovima biti isključen. Glavna sudska rasprava je javna (pod određenim

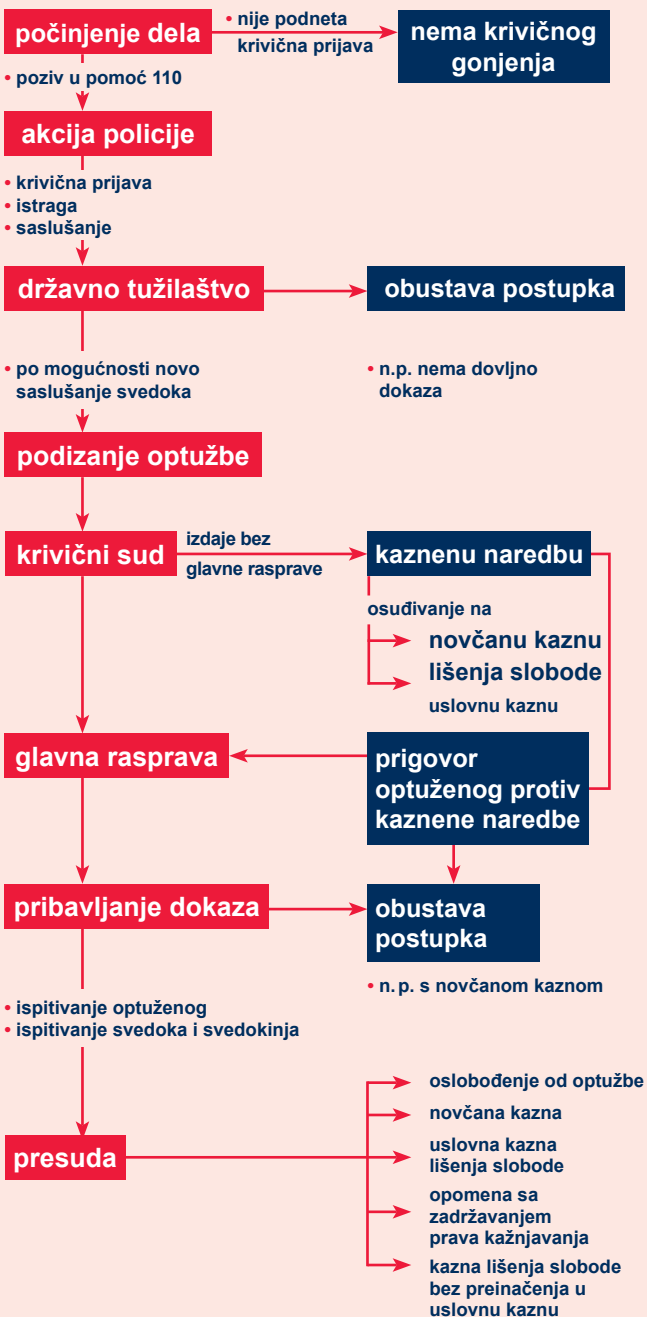
uslovima javnost može, međutim, biti delimično isključena). Vas mogu pratiti osobe poverenja. Za vreme Vašeg saslušanja prateće osobe moraju sedeti u delu sobe za gledaoce. Vi možete takođe podneti zahtev, da one smeju sedeti pored Vas. Posle izjava optuženog, svedokinja/svedoka i eventualno veštaka, državno tužilaštvo rezimira još jedanput predstavljeno činjenično stanje i podnosi zahtev za kaznu (pledoaje).

Ako Vas zastupa advokatica/advokat, ona/on može predstaviti stvari sa Vašeg gledišta. Onda braniteljica/branitelj imaju reč i najzad optuženi. Posle toga sud donosi odluku (presuda) na taj način, što tuženog najčešće ili

- osuđuje na novčanu kaznu ili
- ga osuđuje na kaznu lišenja slobode, koja se može preinačiti u uslovnu kaznu i po mogućnosti
- vezano sa obavezom, da posećuje kurs za počinilje, ili
- ga oslobađa krivice, pošto po mišljenju suda dokazi nisu dovoljni za osuđivanje.

Postupak se može, međutim, obustaviti čak i na glavnoj raspravi – n. p. plaćanjem sume novca. Vi možete u svako vreme da tražite advokaticu/advokata svog poverenja, da se sa njom/njim posavetujete i da joj/mu date nalog za zastupanje. To znači na primer, da advokatica/advokat sme čitati sudska akta pre procesa i na raspravi postavljati pitanja svim učesnicima. Vi morate ovu/ovoga po pravilu sami da platite. Da li postoji mogućnost preuzimanja troškova (pomoć za snošenje troškova spora), može Vam reći advokatica/advokat. Eventualno sud dopušta sporednu građansku tužbu, tako da imate dalja prava kao svedokinja ili žrtva krivičnog dela u krivičnom procesu protiv svog (bivšeg) partnera/supruga. Preko mesta za savetovanje žena možete doći u kontakt saiskusnim advokaticama, koje čak i na licu mesta nude besplatno pravno savetovanje (nazovite prethodno, da biste ugovorili termin). Sva opšta pitanja u pogledu čitavog procesa mogu se pri tome razjasniti (angažovanje advokaticе/advokata, pomoć za snošenje troškova spora, tok procesa, mogućnosti zaštite, naknada za pretrpljeni bol u dodatku uz krivični postupak ...).

Krivično gonjenje – primer

Građanskopravne mogućnosti zaštite

Ako ste Vi (i Vaša deca) postali žrtva nasilja kod kuće ili stalking-a, možete podneti zahtev kod suda za naredbu zaštite ili za dodelu zajednički korišćenog stana. Nadležan je porodični sud. Kod Zakona za zaštitu od nasilja postoje za mesnu nadležnost sledeće mogućnosti izbora:

sud, na čijem području nadležnosti

- je počinjeno delo,
- se nalazi zajednički stan ili
- stanuje protivnik zahteva.

Kod dodele stana na osnovu §§ 1361 b, 1568 a Građanskog zakonika odn. §§ 14, 17 Zakona o životnom partnerstvu isključiva je mesna nadležnost - t.j. ona se ne može birati - u sledećem redosledu:

sud,

- kod koga se vodi ili se vodila bračna stvar ili stvar životnog partnerstva
- na čijoj teritoriji nadležnosti se nalazi zajednički stan supružnika odn. upisanih životnih partnera,
- na čijoj teritoriji nadležnosti stanuje protivnik zahteva,
- na čijoj teritoriji nadležnosti stanuje podnosilja zahteva.

U korist Vaše dece mogu se podneti istoglaseći zahtevi na osnovu §§ 1666 i 1666 a Građanskog zakonika, pošto za njih nije primenljiv Zakon o zaštiti od nasilja. Deca preko 14 godina mogu sama podneti te zahteve i angažovati advokaticu/advokata. Ona mogu svakiput podneti zahteve za privremenu meru nezavisno od pokretanja postupka u glavnoj stvari. U hitnim slučajevima otvara se time brzi i po pravilu u pogledu troškova povoljniji pravni put. Zahtev mora biti osnovan i pretpostavke za meru moraju se predstaviti verodostojno. Verodostojnost se postiže dodatnim dokazima, takođe i izjavom umesto izjave pod zakletvom. Zakon zahteva takozvane prezentne dokaze, da bi odmah mogao da se pokrene dokazni postupak. To znači da se kod podnošenja zahteva odn. usmene rasprave moraju doneti dokazna sredstva, i to naročito svedoci!

Moguće je podneti zahtev, da se Vaše saslušanje vrši odvojeno od saslušanja protivnika predloga, da bi se izbegao opasan susret sa njim u vezi sa sudskom raspravom. To se mora dobro obrazložiti.

Vi možete nadalje podneti zahtev za:

- nadoknadu štete i odštetu za pretrpljeni bol [Schmerzensgeld] (građanski sud)
- opšte naredbe za zaštitu Vaše ličnosti na osnovu §§ 823, 1004 Građanskog zakonika
- pravo vođenja brige (porodični sud)
- prekid prava održavanja kontakta (porodični sud)

Pri tome bi trebalo da Vas savetuje/zastupa advokatica/advokat čije je težište rada porodično pravo. Ako raspoložete malim prihodom, može Vam biti odobrena pomoć za savetovanje/snošenje troškova postupka.

Pošto sudski postupci i odluke mogu trajati vrlo dugo, naredbe o zaštiti i druga građanska prava trebalo bi da se sprovedu u delo u ubrzanom postupku. Formulare, koji Vam olakšavaju podnošenje zahteva, dobijate u savetovaništima za žene ili kao download pod: www.big-koordinierung.de/Schutzantrag [zahtev za zaštitu].

Naredbe za zaštitu

Sud može u korist dece narediti počinitelju zabrane zlostavljanja, pretnji, uznemiravanja i kontakta (uključujući lična približavanja) na osnovu § 1 Zakona o zaštiti od nasilja odn. § 1666 Građanskog zakonika. Njemu može na primer biti zabranjeno stupanje u kontakt sa Vama, približavanje Vašem radnom mestu ili stanu, dečjem vrtiću ili školi dece. Policija se informiše na osnovu § 1 Zakona o zaštiti od nasilja. Ako on krši naredbu o zaštiti na osnovu § 1 Zakona o zaštiti od nasilja, on počinjava kažnjivo delo. Vi možete (ponovo) nazvati policiju i podneti prijavu. Osim toga Vi možete podneti zahtev kod suda, da mu se naloži plaćanje prekršajne kazne. Izuzetno je moguć takođe i zatvor zbog kršenja reda.

Dodela stana

Vi možete podneti zahtev kod porodičnog suda za dodelu zajednički korišćenog stana na osnovu § 2 Zakona o zaštiti od nasilja. Udaljavanje počinitelja iz stana može se izreći takođe i u korist dece na osnovu § 1666 Građanskog zakonika. Ako ste Vi udati ili živite u životnom partnerstvu, možete takođe podneti zahtev za dodelu bračnog stana na osnovu § 1361 b Građanskog zakonika odn. stana na osnovu § 14 Zakona o životnom partnerstvu na isključivo korišćenje. Uslov je, da Vi želite da živite odvojeno ili da već živite odvojeno i da je dodela stana nužna, da bi se izbegla „neprihvatljiva teška situacija“. Istovremeno sa dodeljivanjem stana Vama, počinitelju može biti zabranjeno, da otkáže stan ili da Vam otežava korišćenje stana. Ako ste Vi isključiva iznajmiteljica stana i živite u (vanbračnoj) trajnoj životnoj zajednici sa počiniteljem, možete zahtevati kod porodičnog suda ispražnjivanje stana. Ako ste oboje potpisali ugovor o iznajmljivanju stana, trebalo bi da se posavetujete kod advokatice/advokata, da li je sprovedivo isključenje počinitelja iz ugovora o iznajmljivanju stana. Sud Vam, međutim, može u svakom slučaju omogućiti isključivo korišćenje tog stana za ograničen period vremena. Ta mogućnost postoji čak i onda, ako je počinitelj sam zaključio ugovor. Dodatno postoji uvek mogućnost, da se izdejstuje zabrana pristupa, zlostavljanja, pretnji, uznemiravanja i kontakta (uključujući i lično približavanje) na osnovu § 1 Zakona o zaštiti od nasilja. Imajte u vidu, da odluke suda, koje su donete bez usmene rasprave, moraju na osnovu Zakona o zaštiti od nasilja biti dostavljene od strane sudskog izvršioca. Ako Vam se može odobriti pomoć za snošenje troškova postupka, trebalo bi da podnesete zahtev za preuzimanje troškova za prvu dostavu u Vašem zahtevu za mere na osnovu Zakona o zaštiti od nasilja. O odlukama na osnovu § 2 Zakona o zaštiti od nasilja informišu se policija i ured za omladinu.

Pravo vođenja brige

Doživljavanje nasilja utiče uvek negativno na decu. Ako se odvajate od partnera zbog zlostavljanja ili nastojite preduzimanje sudskih mera za svoju zaštitu, možete, da biste sprečili dalje ugrožavanje dobrobiti dece, podneti zahtev za privremeno pravo određivanja boravka ili za potpuno vođenje roditeljske brige o deci, kod nadležnog porodičnog suda. To se može, učiniti nezavisno od podnošenja zahteva za razvod. Po mogućnosti postoji i obaveza suda, da stupi u akciju u vidu otklanjanja opasnosti u korist dece. Tako on može n. p. na osnovu §§ 1666, 1666 a Građanskog zakonika da zabrani počinitelju korišćenje stana, da izgovori zabranu kontakta, da mu oduzme pravo određivanja boravka itd.

Pravo održavanja kontakta

Nezavisno od regulisanja prava vođenja brige otac zadržava po pravilu pravo održavanja kontakta sa decom. Ako za Vas i decu postoji opasnost od daljih zlostavljanja odn. ako sadoživljavanje nasilja negativno utiče na decu, možete podneti zahtev kod porodičnog suda za privremeno ili neograničeno prekidanje odn. isključenje prava održavanja kontakta. Sud često uzima u obzir kao kompromis naredbu održavanja kontakta pred starateljom, to znači da se posete održavaju u prisustvu neke poverljive osobe odn. saradnice/saradnika ureda za omladinu ili drugih institucija. Takođe očuh (sadašnji/bivši supruzi ili partneri majke) zadržavaju pravo održavanja kontakta sa detetom, ako je dete živelo duže vremena sa njima u kućnoj zajednici i ako to održavanje kontakta služi dobrobiti deteta. Ako je takav očuh bio nasilan prema detetu i/ili Vama, Vi onda možete takođe podneti zahtev za isključenje odn. prekidanje održavanja kontakta ili u slučaju da to nije moguće, za sudsku naredbu za održavanje kontakta pred starateljom (pod pratnjom neke treće osobe).

Baba i deda i braća i sestre deteta imaju isto tako pravo održavanja kontakta sa detetom pod pretpostavkom da to održavanje kontakta služi dobrobiti deteta. Treba proveriti, kakav stav zauzimaju naročito baba i deda sa očeve strane u odnosu na nasilje oca deteta. Ako

oni naime poriču opasnost po dobrobit deteta koja potiče od nasilnog oca ili bagatelišu njegovu nasilnost, to mogu isto tako biti razlozi za isključenje, prekidanje ili za održavanje kontakta pred starateljom, da bi se dete efikasno zaštitilo.

Ako Vi sudski izdejtstvujete zabranu zlostavljanja, pretnji, uznemiravanja i kontakta (uključujući i lično približavanje) na osnovu Zakona o zaštiti od nasilja protiv nasilnog supruga/partnera, posavetujte se, da li istovremeno možete podneti zahtev za prekidanje održavanja kontakta počinitelja sa detetom. Upražnjavanjem prava održavanja kontakta ne može se eventualno sprečiti, da se počinitelj kod predaje deteta i Vama približava ili da Vam kod dogovora ponovo dosađuje ili da Vam preti. Ako već postoji sudsko regulisanje o održavanju kontakta, trebalo bi da kod podnošenja zahteva za naredbu zaštite, skrenete pažnju sudu na to i da istovremeno podnesete zahtev za izmenu postojećeg rešenja. **Tačnije informacije možete dobiti iz brošure „Begleiteter Umgang“ (Praćeno održavanje kontakta) udruženja BIG e.V.**

O postupanju kod stvari oko dece

Od 01.09.09.g. stupio je na snagu Zakon o postupanju u porodičnim stvarima i u stvarima dobrovoljnog sudstva. Shodno tome važe sledeći principi:

Osnovni zakon o ubrzavanju (§ 155 Zakona o postupanju u porodičnim stvarima i stvarima dobrovoljnog studstva):

Stvari oko prava određivanja boravka, prava održavanja kontakta i predavanja deteta kao i ugrožavanja dobrobiti deteta (§§ 1666, 1666 a Građanskog zakoni-ka) moraju se prvenstveno ubrzano sprovesti pre svih drugih porodičnih stvari i unutar odgovarajućeg postupka. To znači, da najkasnije mesec dana posle početka postupka treba da se odredi sudski termin. Zahtevima učesnika za odgađanje može se samo izuzetno udovoljiti. Razlog za zahtev za odgađanje mora se predstaviti verodostojno!

Na termin treba lično da pistupe učesnici u postupku (event. sa Vašom advokaticom/Vašim advokatom), ured za omladinu i event. već postavljeni pravni savetnik u postupku, dete ispod 14 godina po pravilu ne. Za majku pogođenu nasiljem taj termin može predstavljati veliko lično opterećanje zbog vremenske bliskosti sa događajem nasilja i zajedničko saslušanje može značiti rizik sigurnosti. Odgovarajući zahtevi za odlaganje i za odvojeno saslušanje moraju se vrlo dobro obrazložiti i predstaviti verodostojno. Predstavite jasno, da ste pogođeni nasiljem kod kuće. Kod suda upozorite na činjenicu, da bi odluka o održavanju kontakta mogla biti protivna odredbama Zakona o zaštiti od nasilja. Takođe i poziv na zajednički razgovor kod ureda za omladinu sa počiniteljem predstavlja za Vas opasnost i može stajati u suprotnosti sa naredbom o zaštiti. Ured za omladinu se mora saslušati u tom postupku, na zahtev on mora i sudelovati. Pismeno zauzimanje stanovišta više nije potrebno.

Zalaganje za sporazumnost (§ 156 Zakona o postupanju u porodičnim stvarima i stvarima dobrovoljnog sudstva):

U stvarima roditeljske brige, prava određivanja boravka, prava održavanja kontakta i predavanja deteta

sud treba

- da se zalaže za sporazumnost
- da uputi na mogućnosti savetovanja, a naročito i na razvoj koncepta sporazumnosti za vođenje roditeljske brige i snošenje roditeljske odgovornosti
- da uputi na mogućnost medijacije.

On može

- da naredi savetovanje
- da prihvati nagodbu kao poravnanje i da je sudski odobri.

On mora

- kod nepostizanja nagodbe da raspravilja o naredbi privremene mere.

On treba

kod naredbe savetovanja ili veštačenja da reguliše pravo održavanja kontakta privremenom merom ili da ga isključi. U slučajevima nasilja kod kuće zalaganje za sporazumnost ne dolazi u obzir, jer se pogodbe po pravilu ne mogu održati. Na to bi trebalo uputiti sud pozivajući se na zakonsko obrazloženje iz § 156 Zakona o postupanju u porodičnim stvarima i stvarima dobrovoljnog sudstva.

Nadoknada štete i odšteta za pretrpljeni bol

Pravo na nadoknadu štete sadrži nadoknadu imovinskih šteta kao n. p. troškova za lečenje od strane lekara, finansijske gubitke kod zarade ili troškove za nadoknadu oštećene odeće i uništenih predmeta.

Pravo na odštetu za pretrpljeni bol je upravljeno na zadovoljenje i poravnanje šteta kao što su povrede, bolovi, poniženja.

Porodični sud:

Pankow/Weißensee

Nadležan za gradske opštine:

Mitte (Mitte, Tiergarten, Wedding),
Pankow (Pankow, Weißensee, Prenzlauer Berg),
Reinickendorf

Kissingenstr. 5–6

13189 Berlin-Pankow

Tel.: 9 02 45-0

Mesto za informacije i podnošenje pravnih zahteva
prizemlje, soba B 2

Schöneberg

Nadležan za gradske opštine:

Steglitz-Zehlendorf i Schöneberg

Grunewaldstr. 66–67

10823 Berlin-Schöneberg

Tel.: 9 01 59-0

Mesto za informacije i podnošenje pravnih zahteva,
soba 11

Tempelhof-Kreuzberg

Nadležan za sve ostale gradske opštine:

Hallesches Ufer 62

10963 Berlin-Kreuzberg

Tel.: 9 01 75-0

Mesto za informacije i podnošenje pravnih zahteva
u sobama F020 do F029

Mesta za informacije i podnošenje pravnih zahteva
sudova otvorena su:

ponedeljak do petka	8.30 do 15.00 č.
četrvtak	8.30 do 18.00 č.
petak	8.30 do 13.00 č.

Osim toga postoji kod Osnovnog suda Tempelhof-
Kreuzberg subotom od 9 do 12 č. po jedna dežurna
služba za porodične stvari i opšte građanske stvari.

Sud za krivične stvari:

Tiergarten, tel.: 90 14-0

Utočišta za zlostavljane žene (Frauenhäuser):

- Utočišta za zlostavljane žene su zaštićene, privremene institucije za žene (i njihovu decu) svake nacionalnosti.
- Vi možete preko dana i noći pozivati utočište za zlostavljane žene.
- Adrese utočišta za zlostavljane žene su anonimne.
- Muškarci nemaju pristup u utočište za zlostavljane žene.
- Boravak u utočištu za zlostavljane žene je besplatan; Vi sami se brinete za sebe i svoju decu o ishranisanabdevanju.
- U smeštaju za zlostavljane žene dobijate obimne savete i podršku.
- Boravak u utočištu za zlostavljane žene nema automatski kao posledicu razvod, i ne sledi prijava vlasti za strance.

2. Autonomes Frauenhaus, tel.: 37 49 06 22

Hestia-Frauenhaus, tel.: 559 35 31

4. Autonomes Frauenhaus, tel.: 9161 18 36

Frauenhaus BORA, tel.: 986 43 32,
sobe pogodne za osobe sa telesnim smetnjama

Frauenhaus CARITAS, tel.: 851 10 18
pogodno za gluve osobe

Interkulturelles Frauenhaus, tel.: 80 10 80 50

Therapeutische Frauenwohngemeinschaft Bora,
tel.: 97 99 96 46

Mesta za stručna savetovanja i intervencije

nude ženama, koje su pogođene nasiljem kod kuće, telefonski i lično

- socijalno i pravno savetovanje
- informišu o policijskim i pravnim merama
- posreduju u utočišta za zlostavljane žene i stanove koji služe kao pribežište
- podstiču u postupanju sa uredima i kod traženja stana
- nude pravno savetovanje, grupne ponude, staranje o deci i dr.

Savetovanja su poverljiva i besplatna a nude ih saradnice sa znanjem stranih jezika i kompetencijom za govor gluvonemih i kod dalje potrebe sa tumačima.

Frauenberatungsstelle Tara, tel.: 787 18 340

Savetovanje takođe i na engleskom, persijskom i turskom jeziku

FRAUENRAUM, tel.: 448 45 28

Savetovanje takođe i na engleskom jeziku

Frauenberatung BORA, tel.: 927 47 07

Savetovanje takođe i na engleskom, francuskom, persijskom, poljskom i ruskom jeziku

Frauentreffpunkt, tel.: 621 20 05

SMS: 0151-567 40 945

Savetovanje takođe i na engleskom, poljskom i španskom jeziku i sa kompetencijom za govor gluvonemih

Interkulturelle Beratungsstelle, tel.: 80 19 59 80

Savetovanje na armenskom, engleskom, francuskom, srpskohrvatskom, persijskom, poljskom, ruskom, španskom i turskom jeziku. Prilaz pogodan za osobe sa telesnim smetnjama

Stanovi koji služe kao pribežište

Frauenzimmer e. V., tel.: 787 50 15,
pogodno za invalidska kolica

Hestia e. V., tel.: 440 60 58

Zuff e. V., tel.: 694 60 67

Frauenort-Augusta, pogodno za gluve
tel.: 28 59 89 77 i 46 60 02 17
fax 28 59 89 78 i 46 60 02 18
SMS: 0160-666 37 78

Interkulturelles Wohnprojekt, tel.: 80 10 80 10

Kod ovih mesta možete dobiti dalje (pravne)
informacije i pomoć:

Specifične ponude savetovanja i informacija:

LARA, tel.: 216 88 88 (hotline)
Centar za krize i savetovanje silovanih i seksualno
uznemiravanih žena

Wildwasser e. V., tel.: 693 91 92
Mesto za samopomoć i savetovanje žena, koje su
doživele seksualna nasilja u detinjstvu

**FrauenNachtCafé – noćno mesto za prilaženje u
slučaju krize –**
tel.: 61 62 09 70
Kreuzberg, Friesenstraße 6,
vremena rada: pe. na sub.: 20–2 č.,
sub. na ned.: 20–2 č.,
sr. na čet.: 20–2 č.

Netzwerk behinderter Frauen in Berlin e. V.,
tel.: 617 09 167/617 09 168

Ban Ying, tel.: 440 63 73/74

Koordinaciono mesto i savetovalište protiv trgovanja ljudima

Al Nadi, tel.: 852 06 02

Nalazište i savetovalište za arapske žene

HINBUN, tel.: 336 66 62

Centar za obrazovanje i savetovanje Kurdkinja

In VIA, tel.: 86 42 48 50

Savetovalište za žene iz srednje i istočne Evrope

TIO, tel.: 612 20 50

Sastajalište i mesto za informacije turskih žena

EWA Frauenzentrum, tel.: 442 55 42

Pravne informacije i opšte savetovanje

Dežurne službe zaštita dece

Dostižne danju i noću

Kindernotdienst, Tel.: 61 00 61

Jugendnotdienst, Tel.: 61 00 62

Mädchennotdienst, Tel.: 61 00 63

Preko pozivnih brojeva triju dežurnih službi neprekidno je dostižna i berlinska hotline za zaštitu dece.

Savetovalište za žrtve i zaštitu svedoka

Opferhilfe, tel.: 395 28 67

Savetovalište za žrtve krivičnih dela

Staranje o svedocima kod Osnovnog suda

Tiergarten i Zemaljskog suda Berlin,

soba B 020/21, Wilsnacker Str. 6, 10557 Berlin

tel.: 90 14-34 98/90 14-32 06

AHGATA – Hilfe für die Zeugin, tel.: 440 526 00
Pomoć za svedokinju, biro za pripremu procesa i
praćenje procesa. www.ahgata.de

Weißer Ring, tel.: 833 70 60

Wildwasser e. V., tel.: 2 82 44 27
Savetovalište za devojke Berlin-Mitte
Pratnja svedokinja za devojke koje su postale žrtve
seksualnog nasilja i odlučile se za prijavu

Tauwetter, mesto za muškarce, koji su kao dečaci
seksualno zlostupotrebljavani
tel: 6 93 80 07, ut. 17 do 18 č. i če. 17 do 19 č.

Savetovališta za počinitelje nasilja kod kuće:

Beratung für Männer – gegen Gewalt
tel.: 785 98 25, mobil: 0170/380 18 14

Berliner Zentrum für Gewaltprävention – BZfG e. V.
tel.: 23 45 79 02

Savetovališta za lezbejke i homoseksualce:

Lesbenberatung
tel.: 217 27 53

Maneo
Savetovanje za homoseksualce i biseksualce
tel.: 216 33 36
svakodnevno 17 do 19 č.

Centralno telefonsko prvo savetovanje u Berlinu

BIG HOTLINE

030.611 03 00

Kod nasilja kod kuće · Pomoć za žene i njihovu decu

može se dobiti svakog dana – takođe i preko vikenda i praznika od 9 do 24 č. Po potrebi uključuju se prevoditeljice.

Saradnice institucije BIG Hotline savetuju žene, koje su doživele nasilje kod kuće, a takođe i ljude iz njihove okoline. Stručne osobe, koje na osnovu svoje profesionalne delatnosti imaju pitanja o nasilju kod kuće, mogu se takođe obratiti inst. BIG Hotline. Saradnice inst. BIG Hotline nude n.p. intervencije kod kriza, posreduju smeštaje za zaštitu i druge institucije za pomoć. Osim toga one informišu o policijskim i pravnim mogućnostima. Dopunska ponuda je mobilna intervencija: ako telefonsko savetovanje nije dovoljno, saradnica može da savetuje i na licu mesta.

BIG Hotline deluje u uskoj saradnji sa mestima za stručno savetovanje i intervenciju: Frauentreffpunkt, Frauenraum, Tara, Bora i Interkulturelle Initiative

**Nasilje kod kuće nije privatna stvar!
Potražite pomoć za sebe i svoju decu!**

030.611 03 00